

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányüzésdében.

Jöjj el Szentlélek . . .

Közel két ezredév előtt az ég lángcsókjai bizodalmat ömlesztettek az apostolok lelkébe s eltávoztott onnan a kétség és a csüggedés. Az apostolok letéteményesei lettek az isteni erőnek, mely általuk a pogányság uralmát megdöntötte, a nemzetek pedig bevonultak a kereszténység isteni világrendjébe. Ettől az erőtől növekedett az emberi lélek eredetéhez valóssággal méltóvá s szabadult meg a föld sok mindentől, a mitől egykor véreztek az emberek.

Tizenkilenc százada forog azóta az idő mértékes kereké, mindannyiszor hajnalhasadás pirul az égen, a rónaságok, hegyek-völgyek feletti ünnepi harangszó reszket, az emberek lelke pedig felemelkedik az éghez és eltelik az istenség ihlető kegyelmével. Görnnyedezünk életünk terhei alatt s hirtelen felegyenesedünk, fáradt erőnk új erőtől duzzadnak: a mai ünnepben való hitünk által megújít minket a Szentlélek csudálatos ereje, hogy remélhessünk, hinni-bizni tudjunk s megerősödni a jövőd ellen a multból. Ez az az erőhatalom, mely Sion sziklaerősségének urvasorás terméből szállt vala a földre, hogy a szeretet hatalmával meghódítsa a világot.

A hódító munka munka folyik. Apostolok kezdtek és apostolok folytatják. Szeretet áll a szeretetlenséggel szemben. Isteni erő a földi halandók erőtlenségével. Amaz szabadságot hirdet, ez a maga hatalmi túltengésében minden szabadságnak elvi ellensége, minden jogot elnyel, minden szabad mozgást meggátol, és mindent abba az óriási körforgásba akar beicéroszakolni, melynek középpontját a hatalmi mindenhatóság zsarnoki elve képezi. Ez a körforgás elnyeli az egyéniséget, elnyeli a gondolatot, elnyeli a természeti és szülői jogot, hogy beköiba verjen mindent s késleltesse a lelkek felett a szeretet győzelmét. Csak késlelteti, mert a hare folyik s vége addig nem lehet, míg az emberiség, az állam, a család, a családnak minden tagja meg nem erősödik a Szentlélek erejében, fényében, hatalmában. Ezért emelkedik fel szinte önkéntelenül a lélek az áhítat szárnyain s könyörgésével az isteni trón elé borul: Jöjj el Szentlélek . . .

Szükségünk van rá, mert érezzük gyengeségünket. Bennünk és körülünk tombol még a két ezred év előttinél is féktelenebb, vadabb pogány-kultúra a maga erkölcsével s a hit világa nélkül sötétben bujkáló politikájával. Akkor a még meg-

nem ismert igazság fényétől félt a földi sötétség hatalma, ma már a megismert igazság diadalzástalja ellen küzd, aljas önzése, másokat gyöttrő önkénye, szeretetet, irgalmat, alázatot megtagadó kevélysége uralkodjék az állam, a család életében egyaránt. Hajdanta a megdermedt tudatlanság menekült a Szentlélek erejétől s mikor közel jutott hozzá, gyermekévé szegődött gyengeségében: ma megrögzött gonoszságában a világ szembe száll vele, de többet tesz ennél, megrabolja a gyengék erejét, mert gögje, fénye. zsarnoksága hatalmi trónját csak a lelki gyengeségben ereszeti biztonságban. Kell hát ismét az erő tüze, mely felemészse, eloszlassa a sötétséget, mely világítson és gyujtsa s a lelkek kohójában újra teremtsen.

Szükség van erre, mert hajh! az idők változó járása nem mult el nyom nélkül! Az eredendő gonoszság lázadzik, megszólalt a gyűlölség szava, fegyvertörés hangzik s a régi ellenségek újra harci sorokba tömörülnek, hadjáratra készülődnek: lerombolni a szent oltárokat, a szivekből kiölni a hitet, a vallást, meggyengíteni az egyházat s aztán megsemmisíteni. Ezért nincsen békekesség még e mai napon sem s

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRGYJA.

Kuruc nóták.

Patrónánkhöz.

Egk Máriaja,
Hazánk Patrónija
Nézz kegyesen reánk:
E föld rózsabokra
— Bizna magyarokra —
Haldokló szép hazánk.

Lángadoz a határ:
Fonnyad, piroslik már
A rózsá levele . . .
Földre hull ezrével,
Halálos sebével . . .
Óvjad, óh, légy vele.

Ha lehullt virága,
Zörgő, száraz ága:
Ne álljon fejfának . . .
A megmaradótra,
Vénheátra, kopoltra
Terhes rabigának.

Oltalmaz meg Anyánk,
Ne enged, hogy hazánk,
A szent hit védője,
Legyen az igazság,
Világosság, szabadság
Gyászos temetője.

Philipp István.

A karriér.

Mikor a toronyóra hatot ütött, Kenyeres Pál, a helység főherja kantortöltője open negyedszer vizsgálta végig a két iskolatermet, hogy észrevegye, ha netán hiába volna valahol. De nem volt. Kifogástalan rendben talált mindent. A táblákat tisztára mosták, a lerugdosott sarkokat is kijavította a kőműves, a számozógép összetört golyói helyébe újakat esztergályoztatott, a bevert ablakokat becsináltatta, a pa-lót felszűröltatta, meg az iskola aajtáját is befestette. Most hát jöhet az inspektor.

Igy tünődött az öreg Kenyeres Pál, mikor Várady Margit, a szép, fiatal osztálytanítóno benyitott az iskolába.

— Jó reggelt, bácsikám!

— Jobbat, édes leányom!

— Ej, ej Pali bácsi! Csak nem fél a tanfelügyelőtől? Nézzé meg az ember, ilyen edzett katona! Mit szóljak akkor én? Látja, én még csak másodsor virradtam ilyen nagy napra, de mégsem félek tőle!

— Igaza van. Edzett katona vagyok. Negyvenöt esztendő alatt három inspektor fordult meg az iskolában. Egyik-másik többször is. De egyiknek sem volt panasza rám. Hanem ez a mostani — hiszen tudja — új ember, fővárosi ember és egy kicsit sokat követel, ugy hallom. Nyilván kevés tapasztalata van még és azt hiszi, itt falun is ugy lehet, mint odafelem a minisztériumban az akták között.

— Sohase aggódjék, ez az új ember sem kívánhatja, hogy csodát tegyünk a kedvéért. Ha bácsikám is panaszkodik, hát én hova legyek

akkor? Bizony az én osztályaim is szegyet hozhatnak rám, akármennyit tudnak is máskor. Node, amit a növendékei elmulasztanak, majd magam igyekszem helyrehozni. Legalább így külsőleg, a megjelenéssel. Ne mondhasa a tanfelügyelő, hogy meg a hivatalos komolyság — a pedagógia eme sarkalatos erénye — sincsen meg bennem.

Várady Margit maga is elmosolyodott e kedves nagyképtűsködélen és visszalament a szobájába. A tükör elé állott hamarosan, igazított egyet-mást a ruháján, aztán elnevette magát.

Egy kicsit furcsa is volt így. Szép, széke fűrtjei, melyek máskor divatos fonatokban incelkedtek a fejen, most méltóságátjellesen simulak el. A szokatlan, túlságosan nyugodt gretchen-frizura, meg a komoly, szinte pedáns arc, amelyet eddig mindig csak mosolygva látott az ember, mintha nem is ő lett volna.

Lehet, maga is így gondolkodott maga felől, mert egyszerre csak elfordult a tükörtől és harsogó kacajba tört ki. Összezsapta két fehér kezét és olyan jóízűen nevetett, hogy a szemé is könnyezett beléje.

Hamarosan aztán megint csak magára erőltette azt a bizonyos komolyságot s mire kiért a kertbe, újra azzal a pedáns arccal járt le-fel a rózsabokrok között, a mit az imént tanult be a tükör előtt. És most erőltetni sem kellett már. Margit egyszer csak elkomorodott. Valami hírtelen támadt kínos sejelem nehezedett az agyára. Az járt az eszében, ugyan mi lenne akkor, ha nem a tanfelügyelő látogatna ezuttal, hanem valaki más. Kendy Elemér doktor, a segédje például . . .

Várady Margitnak erre a gondolatra fejébe szállt a vér. Lázasan kavargott agyában a sok gondolat. Szívében egymásután szólaltak meg az

Mai lapunk 8 oldal.

ezért még ma is elérhetlen ideál minduntalan megújuló harcaink közepette — a szeretet ikertestvére: a béke.

Munkára szólít tehát minket az egyház ómagasztos ünnepe: az apostolok munkájára! Munkánk eredménye csak győzelem lehet, mert Krisztus lelke erősíti harcainkat. Ne csüggedjen senkit sem az, hogy a magyar kereszténység multja és jelene nem csupa rózsaszínű lapokból áll. Bizony ez esetben nézhetnők aggodással a következő napokat nemcsak azért, mert a delelés után nem maradhat az alkony, hanem főleg azért, mert hiányoznék lelkünknek egy mostani nagy erőssége, annak tudása: hogy van képességünk szembeállni és szemben állani vilárral, zivatarral s hogy a megpróbáltatásokból is romlatlan erővel, nem szárnyszerűgött lélekkel kerülünk ki, mert gyengeségünkben is hőssé avat az Ur, kitől bizodalmas alázattal kérjük az erőt: Jöjj el Szentlélek...

A Máriás lobogónak hármias halma felett nehéz idők járnak. Nagy elődeink, dicsó őseink erős hitét a felekezetenélküliség váltja fel s a kettős keresztet ezer éves halmáról az arany-borju szorítja le. Közgazdasági életünk nyomorult tengődés, a családi tűzhely szentsége már-már ismeretlen fogalom, a daliás lovagok erényei gyermek mesébe illő koreshajtások. Babiloni zavar mindenütt. Törvényen kívül élünk lelkieken, testiekben egyaránt. Nincs törvénye a jognak, mert mi sem szabja határát a jogtalanságnak. Nincs tisztelése az erénynek, mert a bűn undok-ságához szokott a szem. Ősi hit, ősi jog, ősi törvény, alkotmány vagy hagyomány kirakathá illő cifraság csak már, melyek mindögyökéből tüzetet csinál a materiális kor gyermeke, férfija egyaránt. Szeretet helyett a rágalom járja s az igazság szava

megkövezéssel jár. Szinte nincs áldozatos lélek, mert öns érdek a világ fainak harci riadója. Vallást gyaláznak és hazát tagadnak, mert vallástalannak, hazátlannak lenni divatos kórság. Keresztet törnek és zászlót tépnek, mert véret szomjuhozzák, ki hozzá esküdött. Így kízd a modern emberben lakó állat a le nem győzhető, meg nem ölhető lélekkel. Itt hát az ideje, hogy ismét világosság legyen, mely nem vakít, de fényt ad. Erő kell nekünk és tűz, mely felemel és lángra gyújt! És mi nem kételkedünk, nem csüggedünk, mert bizunk a könyörgő ima szavában: Jöjj el Szentlélek Uristen...!

Zichy Jenő gróf az önálló vámtérülettől.

Zichy Jenő gróf, városunk országgyűlési képviselője az Országos iparegyesületnek néhány nappal előtti rendes közgyűlésén sietett felhasználni az alkalmat, hogy felemelje szavát az önálló vámtérület mellett s hangoztassa annak szükségességét. Ettől várja első sorban az iparosok helyzetének javulását.

Tagadhatalan, hogy a kézműipar helyzete csaknem az általános nyomorig sülyedt már, az önálló iparosok száma évről-évre apad, legfeljebb a korcsmaipar növekedik annyira, hogy létszám-apolásról kell gondoskodni. Ez utóbbi körülmény nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a kisiparos helyzete az utóbbi időben valósággal valóságos és küzdelmes.

Nem akarunk e helyütt az iparosok jelenlegi helyzetének mélyreható, okaival foglalkozni, azt azonban általánosságban habozás nélkül jelentjük ki, hogy a rossz ipari viszonyokat nálunk három alkotó faktor nemtörődömsége teremtette meg és ez a három szerepvivő eim: az állam, a társadalom s maga az iparos osztály. Az államhatalom vezető férfiai Ausztriával szem-

ben fennálló közjogi helyzetünk örökös tisztázásával lévén elfoglalva, maga a parlament is közjogi vitákban fejtett ki számbavehető tevékenységet. A társadalom elhanyagolt mindent, a mi hazai ipartermék név alatt került a piacra. Maga az iparos osztály pedig, mely hatalmas, erős középosztályunk volt még 15—20 év előtt is, közönyt nézte a mások nemtörődömségét s nem használta fel az érdeklődés-keltésnek azon eszközeit, melyek az állampolgári jogokban gyökeredzenek. Tény az, hogy mai iparosaink a tőlük joggal várható közeleti tevékenységben az őket megillető részt nem veszik ki. Nem használják fel, nem értékesítik a törvény által biztosított jogokat s így a társadalom közönyt sem gyengíthetik.

A fenti okokból nem tulajdoníthatunk nagy fontosságot egyes akadémikus kijelentéseknek, mert nem látjuk mögötte az éret, tette kész közvéleményt. Ha minden város, vagy legalább minden nagyobb ipartelepület tömörített iparosztálya felemelné szavát egy-egy ilyen nagy horderejű kívánalom sürgetésében, ma már közelebb állnánk a megvalósuláshoz. Csatlakozni kell tehát e város orsz. képviselőjének kijelentéséhez, melynek iparosainkat közelről érdeklő része szószentri szövegében a következő:

Voltak idők, amikor csak a toldás-foldozás munkáját lehetett teljesíteni, de voltak idők, amikor nagyobb kezdeményezésekkel állhatunk elő s maradandó elhatározásoknak vetettük meg alapját, melyek túl fognak élni mindnyájunkat.

De minden cselekedetünk, mind-munkánk közben mindig előttünk állott az a nagy mozgalom, melyet harminc esztendővel ezelőtt indítottunk meg az önálló vámtérület létesítése érdekében.

Ez volt az első nagyszabású mozgalom, mely a gazdasági önállóság messzeleható politikai és gazdasági fontosságát az országban megszólalva meggyökeresítette és a gyökerek segítségével nőtt ki a közvélemény óriás ereje mely az igének testé válását hirdeti, követeli és mint a Messiást várja.

Tényleg azt hiszem és vallom, hogy iparunkat csakis az önálló vámtérület segítségével tudjuk komolyan talpra állítani. Csak ezzel tud-

elnémult hurok. Végigrezdült rajtuk egy-egy hangja a multnak.

És eszébe jutott az az idő, amikor Kendy Elemér sem doktor, sem segédtanfelügyelő nem vala még. Amikor még gimnazista diák volt a szomszéd póstatiszt fia, aki olyan szép gyakorlatokat írogatott Margitnak, számtartó leányának a szomszédában.

Az is eszébe ütött, mikor meghalt az édes atyja s neki kenyér után kellett látnia. Kendy, aki két évet hallgatott már a bölcsészeti karon és tanárnak készült, vakációzott ekkor. És a szomszéd-gyerek, a kinek bajusza kunkorodott már, azt tanácsolta a szomszéd-lánynak, hogy a tanítói pályát válassza. Keserves kenyér, de legalább biztos.

Kendy Elemérnek tervei lehettek akkor. Ugy gondolta talán, ketten majd szépen megkereshetik a kenyérüket — együtt. Ó majd tanár lesz, Margit meg tanítónő. A lelkek kertésze mind a kettő. Valahogy így gondolkodhatott Kendy Elemér akkor. Jól tudta ezt Várady Margit, hiszen olyan igen-igen sokszor elmondotta neki odafönt. Sokszor mondta el, merthogy sokat járt Váradyékhoz, akik Pestre költöztek. Mignem aztán egyszer csak elmaradt.

Akkor volt ez, mikor végére ért a negyedik esztendőnek és doktorátusra készült. Igen, akkor volt, hogy egy holdvilágos estén a jövőről beszélgettek. Mint olyan sokszor már. Kendy valami teória-félt állított fel beszéd közben. A szívről, meg az észről. Folyvást küzdenek egymással — mondotta és bármelyik győz is, sehogyan sincsen jól. Lám, hány ember áldozza fel a karriert. A boldogságot és megfordítva.

A szívnek összhangban kell lenni az észszel. Csak a szív és ész harmoniája teremthet

igaz boldogságot. Boldogság kenyér nélkül csak úgy nem lehet, ahogy erzelem sincs szív nélkül. Pedig, hányszor van meg a szív vonalma, kenyér meg nincsen. És de kevés ember van ilyenkor, aki az ész szavára hallgatna. Nem tud várni.

Ez volt a Kendy teóriája, a mely azonban ellenkezett Margit felfogásával. Talán félre is értette Kendy és szövegét közben egyre hevesebben, igaztatóbban szólott. Elkeseredetten, szokatlan hidegséggel mondotta végül:

— Elég a vitából Kendy! Magának van igazja. Ne adja fel a karrierjét a boldogságért. Pályája kezdetén áll mostan és sokra viheti még, ha szorosan ragaszkodik ahhoz a tételhez, amit az imént kimondott.

Ne kössse le magát hozzám! Szegények vagyunk mindakettőn, nincs protekció, nincsenek összeköttetések — semmi. Küzdelmes az élet. Műdjában áll, hogy könnyítsen rajta. Én nem teszem tönkre a jövőjét.

Ezeket mondhatta akkor este. Csaknem szószentri emlékezett még. Bántotta a Kendy beszéde. Azt vette ki belőle, mintha szabadulni óhajtana tőle. Másrészt meg, úgy érezte, igazja lehet annak a furcsa teóriának. Neki félre kell állni az utóból, mely a magasba vezet, ha a szíve szakad is meg belé.

Igy esett az ő szakításuk. És azóta hallani sem akart többé Kendy Elemérről.

Mindéz egymásután fordult meg a fejében Várady Margitnak. Eladdig, mikor Kendy Elemér doktor középiskolai tanárt segédtanfelügyelővé nevezték ki. Véletlenül éppen abba a megyébe, amelyben Várady Margit már másfélévtizede vesződtött a maga puékarcu kis katonával. A segédtanfelügyelő persze mitsem tudhatott erről. Hiszen Várady Margitot a szomszéd-gyerek, a

gimnazista, a filozoftr ismerte csak, de Kendy Elemér doktor ugyan mit törődött volna a kis talusi tanítónóval. Neki nyilván magasabb gondolatai lehettek.

A megye székhelyén nagyban beszédik, hogy a polgármester lányát készült elvenni. A leány csinos is, gazdag is és — a mi ő — nagybátyja osztálytanácsos a kultuszminiszterumban. A segédtanfelügyelőből ilyenformán hamarosan lesz valóságos. A karriert rövidesen megcsinálja majd és a boldogságot is eléri egyuttal. A teória beválk.

Elgondolkodván imigyen Margit, nagyot sohajtott a végén. Az a sejtésszerű félelem, mely a multat is felébresztette lelkében, csak nem hagyott alább. Megremegett még gondolatától is annak, hogy ez előtt az ember előtt kelljen megalkodnia. Ez előtt, akít úgy szerez még most is és, aki — akaratan kívül talán — boldogtalanlana tette az életét.

Pedig olyan könnyen megeshetik, hogy a tanfelügyelő nem jöhet el személyesen...

És a sejtés valóra vált. Kendy Elemér, a távollevő tanfelügyelő helyettese, másfélóra múlva már az osztálytanítónő termében látogatott. Jó sokáig időzött itt és az öreg Kenyerez Pál nem győzte csodálni a fiatalember ügybuzgalmát. Az enyhéséget is csodálta.

Szegény Várady Margit ugyanis, aki pedig tavaly olyan szépen megálta a helyét, ma feltűnően sokat hibázott. De Kendy mindezt nem szólt semmit, sőt távozóban még még is dicsérte a tanítónőt. Csak úgy, mint Kenyeres Pált az előbb.

Iskolalátogatás végeztével a segédtanfelügyelő az öreg tanítóval tanácskozott egy darabig. A tanácskozásnak igen kedvező eredménye volt

nánk minden mulasztást helyrehozni és a jövőd nagy feladatait egy csapással megvalósítani.

Minden kísérletezésnél, millió áldozatoknál jobbat ér az önálló gazdasági berendezés, mely egyszerre fölöslegessé fogja tenni az u. n. drága üvegház-növényi ipar-tenyésztést és magától meg fogja érteni természetesen uton a honi ipar fölvi-rágzásának minden hatalmas eszközeit. Sőt meg fogja erősíteni nemzeti létünket, önállóságunkat, mert megőrjíja erőlközéseinket és vívmányainkat a háros idegen befolyástól s megteremti az erős és hatalmas, a föllendülő és virágzó Magyarországot.

Ezért: akármily fontos missziót teljesít is iparágasüleltünk az ő szorgos, lelkiismeretes munkájával, bármily hézagot pótló a mi nélkülözhetetlen detail munkánk, melyért méltán megérdemeltük a nemzét halálját: minden munkánknak végéig és koronájá csak egy lehet: az önálló vámtérülettel biztosítása.

Amiód tehát önöket e közgyűlésen üdvözlöm és elnöktársaimnak és tisztviselőinknek a múlt évben is kifejezett intenzív munkájukért és az elért szép eredményekért e helyen is kifejeztem őszinte köszönetemet, arra kérem a t. közgyűlés tagjait és az egész magyar iparosságot: ne feledkezzenek meg soha semmi körülmények között, egy pillanatra sem ami nemzeti ideálunkról: az önálló vámtérületről!

UJDONSÁGOK.

— **Hymen-hírek.** Id. Füstér Imre helybeli bütörgyáros *Erzsike* leányát június hó 1-én vezeti oltárhoz *Ruff Béla* takarékpénztári tisztviselő. — *Ghicz* István helybeli honvédfőhadnagy június hó 2-án esküszik örök hűséget *ösv. Julás* Jánosné kedves leányának, *Ilonkának*. — *Dr. Keczu* Livius, városunk fiatal gyakorló orvosa június hó 9-én vezeti oltárhoz aráját, *Molnár* Lajos cecei földbírtokos *Mácsika* leányát. Az ég áldása kísérje a szívek frigyét!

— **Tiltakozás a katonai javaslatok ellen.** A csákvári választókerületből impozáns, nagy küldöttség vitte fel csütörtökön a képviselőházhoz a polgárságnak a katonai javaslatok ellen tiltakozó kérvényét. A pályaudvaron *Horváth* Gyula, a ke-

rület orsz. képviselője jelent meg fogadásukra. Ott volt továbbá nagy számmal az egyetemi polgárság, akiknek nevében *Melha* Tibor műgye-temi hallgató szólt a küldöttséghez. A fővárosi polgárság nevében pedig *Kardhordó* Árpád intézt hozzájuk beszédet.

A deputáció 10 óra után érkezett meg a képviselőházba s így csak a déli szünet alatt fogadhatta *Apponyi* Albert gróf. A kérvényt *Horváth* Gyula képviselő nyújtotta át s kérte annak a képviselőház elé juttatását. *Apponyi* átvette a kérvényt, a szokott formába változt. Megígérte, hogy a kérvényt a Ház elé terjeszti. Kérte a küldöttséget, hogy a törvényhozás bekövetkező döntését fogadják majd alkotmányos megnyugvással.

— **Jegyzők közgyűlése.** A fejmegyei jegyzők egyesülete tegnap tartotta rendes évi közgyűlését a vármegyeház kistermében. *Szabó* Sándor csákvári jegyző lendületes elnöki megnyitása után *Torna* Béla testületi főjegyző felolvasta a terjedelmes és szépen kidolgozott elnöki jelentést, mely első sorban az elhunyt elnökek, *Lauturmer* Ignác tárnoki jegyzőknek szentel néhány kegyeletes sort. Egy szomorú tényt konstatál ezután: a szabadon választandó tárgyra hirdett szakértekezlet pályámú nélkül maradt. Tovább megy jelentésében s örömmel említi fel, hogy az alispán a jegyzők napidiját és fuvarköltését készséggel engedélyezi — a községi pénztár terhére. Az elnöki jelentés kiintézőleg emlékezik meg *Balogh* Gyula tabajdi jegyzőről, a ki az országos gazdasági munkás és cselédpénztár érdekében oly tevékenységet fejtett ki, hogy a főispán esmerő oklevéllel tüntette ki, a földmívelésügyi miniszter pedig 50 korona jutalomban részesítette. A jelentés befejező részét megrovás képezi. *Alsó-Alap*, *Csösz*, *Cece*, *Acsa*, *Baracska*, *Etyek*, *Pákoz*d, *Sárbogárd*, *Zámoly* község jegyzői még maig sem lévén tagjai az egyesületnek, gúnyosan jegyzi meg az előadó: talán a jelzett jegyzőségek üresedésben vannak? A jelentés tudomásul vétetvén, az 1902. évi zárszámadás felülvizsgálatára *Babay* Dezső, *Ujlaky* Kálmán és *Vas* Ferenc egyesületi tagok küldetnek ki. Az Erzsébet országos jegyzői árva-egylet javára 50 korona szavazatot meg. A jegyzők által készített okmányok új díjszabását a közgyűlés egyhangulag elfogadta, valamint *Balogh* Gyula jegyző ama indítványát is, hogy a nő vágyona után a férfi felvétessék községi szavazónak. A közgyűlés az

elnök zárószavai után 12 órakor véget ért. D. u. 1 órakor bankettra jöttek össze a jegyzők a „Fehér Járány” vendéglő éttermében, mely a szokott kedélyes hangulatban 4 óráig tartotta együtt a községek pennáit.

— **Jegyzőválasztás.** *Rády* Andor sárosdi segédjegyző május 29 én *adony-szabolcsi* jegyzővé egyhangulag megválasztott. Gratulálunk a derék fiatal jegyzőnek a szép megválasztáshoz.

— **Vörheny — iskolabezárás.** A hatóság emberei a vörheny-járvány macacs felolvasa folytán komolyan foglalkoznak azell a kérdéssel, mikép lehetne legrovidebb uton a további fertőzésnek, illetve a baj továbbterjedésének gátat vetni. Sokan oszjájk azt a nézetet, hogy első sorban az iskolák bezárásával lehet és kell megkísérlni a vörheny megfékezését. Mások ellenben szívesen teszik magukévá *Alaghy* Dezső iskola-zéki elnök ama véleményét, mely szerint az iskolai előadások beszüntetése komoly eredményt nem vezet, sőt többé-kevésbé a vörheny terjedését idézné elő, mert a gyermekeknek több alkalmuk nyílik a betegök látogatására. E tekintetben a beteg hozzátartozói nem eléggé óvatosak, az egészséges gyermekekkel való érintkezést nem gátolják meg s így a fertőzés lehetősége mindig fennforog. *Havranek* József polgármester ma utasította *dr. Bierbauer* Viktor főorvost, hogy kedden az egyes iskolák beteglétszámáról kimerítő kimutatást az iskolák bezárására vonatkozólag pedig véleményes jelentést tegyen. Véleményünk szerint a vörheny-járvány már a múltban vagy szükségképen parancsolta az előadások beszüntetését vagy nem. Ha parancsolta, miért mulasztották el a bezárást, ha nem, akkor most, midőn a járvány a korábbinál sokkal szeledebb felolvasu, tekintettel a vizsgák idejére talán mégsem volna momentán alkalmazandó. Ezt a helyzetet tekintve talán az volna a leghelyesebb megoldás, ha az évről vizsgálatok a szokottnál korábban tartatnának meg, ezeken azonban inficiált lakásból a még egészséges gyermekek sem vehetnének részt. Evzáro vizsgák előtt az iskolákat bezárni, csak a járvány erősebb szint nem öltött, pedagógiai szempontból felette káros lenne. A rendőri intézkedések szigorú betartását több eredményt várhatunk.

— **A polgári lövöldében** pünkösdi hétfőjén gyermekből lesz tombolával. A kicsinyek mellett a felnőttek is találhatnak szórakozást, a mennyiben a honvédszenekar hangversenye mellett célőlvész és tekeverseny fog tartatni, a mit este tánc követ.

az öreg urra. *Kendy* megígérte, hogy meg fogja jutalmaztatni, a segédtanfelügyelő aztán az osztálytanítónőt kérte megához.

Várady Margit zavartan lépett a szobába.

— Parancsol!

— Nem parancsolok. Kérem. Mindenekelőtt arra, hogy hallgasson meg.

A magam akaratából jöttem, nem a tanfelügyelő kérére. A magam akaratából, hogy beszéljek a szívvel — édes Margit.

Valami gyerekes hóbort, valami banális teória elválasztott bennünket. Valami nagytrató ábránd, amelyet maga nem értett meg. Félremagyarázta. Ezért kellett válnunk. És én szakításunk után is híve maradtam a teóriának, de a magam értelmezésében. Az egyedülálló kínos napjai folyvást arra ösztönöztek, hogy tisztességes léte teremtek magamnak, amelyet valakivel — itt mélyen szemébe nézett a lánynak — megoszthassak majd.

A jölétet megtaláltam volna, hanem az, akivel meg akartam osztani, eltűnt a szemem elől. Minap azonban végre megtaláltam. Megtudtam, hogy a mi megyénk területén fáradozik.

Kendy odaült Margit mellé és megfogta a kezét, úgy folytatta.

— Igen, megtaláltam, csak azt nem tudom, hogy a szívét nem találta-e meg azóta más... A tanfelügyelő elment már. Csak én maradtam itt. En, a *Kendy*-gyerek, a ki a szomszéd *Várady* Margittal szeretne beszélni.

A szomszéd *Várady* Margit pedig nem szól semmit. Olyan volt, mint az állomittas. Nem tudta hamarosan, mi a való, mi az álom. Szürkés-kék szeme bizonytalanul révedezett, mintha homályban lett volna. Kerestem valamit. Látni akart a homályon, ködfátyolon keresztül.

Vajjon igaz-e hát a *Kendy* beszéde: Hogy miatta, érte jött el és nem a körülmények hozták ide? És úgy beszél-e ahogy érez, vagy csak a lelkiismerete furdulja és vezekelni akar e néhány szóval a multért? Vagy talán a helyzet, a véletlen, amely ide hozta, az egyszerű és udvariaskodik csupán?

Ugy lesz, úgy. Csak udvariaskodik most és felmentésre vár. Bizik benne, hogy itt már nem számítanak rá és megadják a felmentést adott szava alól; hogy, hiszen haladhat a maga útján előre, nem tartóztatja senki és nem áll az útjába egy szegény, igénytelen tanítóleány. Ő pedig színleli a lemondás fájdalmait és visszavonul örömet. Lovagiasabb, szebb így a dolog és szőszegésről sem válhatja majd senki.

— Szóljon hát édes Margit. Enyém-e még a szíve, vagy hogy már más találta meg?

E szavakkal törte meg a kínos csöndet *Kendy*. És olyan szép, olyan nemes volt most az athléta terméti férfi, amint szinte könyörögve állott a leány előtt. Nem, az a tiszta homlok, azok az őszinteséget sugárzó szemek nem hazudhattak — szerette ezt a leányt még most is.

Margit felállott ültéből és sápadt, fájdalmas arccal nézte a férfit. Aztán megszólalt végre.

— Az én szívemet nem találta meg senki. Hiszen azóta, hogy a magáé lett, el sem veszett még. Igaz, maga miatt ugyan elveszhetett volna. De hadd vésszen el inkább, magának ugvis bajt okozok csak. Tönkre tenné a karrierjét...

Fájdalmasan vonaglott *Margit* ajka és mosolygó szép szemét is elborította a fájdalom, az enyhülés harmata. *Kendy* pedig elbocsájtotta a kezét és komoran nézett maga felé.

— Igaztalanul vádol. Nyilván hallott vala-

mit a polgármester leányáról, akit hozzám akar-nak erőszakolni. Ertem a célzást a karrierre, de nekem nincs szükségem a miniszteri tanács protekciojára. Majd, talán a magam emberségéből is eljutok oda, ahová indultam. És, ha nem érek el addig, szepen megdélünk így is, ha akarja. A polgármester leányától ne féljen. Sokkal jobb barátja vagyok *Solthy* főhadnagynak, semhogy ott lábatlanokdjam az útjában. A leány pedig van annyira értelmes, hogy a szíve sorsát maga intézze, függetlenül a tanácsos nagybácsi protekciojától.

Az én teóriám nagyon hibás. A boldogságot édes Margit többre becsülöm, a karriernél. Hiszen a szív megnyugvása, az élet boldogsága — ez a legszebb, legnagyobb karrier. En azt a másikat szívesen feláldozom emezért.

— Akarja?

Hogy akarja-e? ... *Margit*, a selymeshaju, széke *Várady* Margit úgy érezte, hogy a szomszéd *Kendy*-gyerek áll előtte, a kis diák, a törekvő ifju, aki ábrándokat sző, terveket készít a jövőbe és azt ajánlja neki, hogy a tanítói pályát válassza.

A tervek javarészt, ime, megvalósulának. Egy van hátra még. Ennek megvalósulása csak tőle függ, egyedül tőle.

Felenni akart, szólni akart, de elakadt a szava a nagy boldogságtól. Érezte, hogy vére mind oda tódul az agyába, a szeme pedig meg-telik könnyvel. Azután nem érzett semmit. Csak a férfi csökját, mikor szőkefűrtös feje odazuhant a *Kendy* Elemér karjába.

Helvey Lajos.

Lapunk legközelebbi száma a pünkösdi ünnepek miatt szorod, a következő pedig szombaton jelenik meg.

Székesfehérvár a katonai javaslatok ellen.
A közeljövőben megtartandó négyülés előkészületei folynak városunkban. A négyülés tiltakozás leendő a szövegben levő s az obstrukciót előidéző katonai javaslatok ellen, egyuttal pedig állásfoglalás az önálló vámtérről mellett. Nincs kétség az iránt, hogy a mozgalomtól nem marad távol Zichy Jenő gróf, városunk országgyűlési képviselője, sőt épen e két kérdésben már többször és illetékes helyen kifejtett elvi álláspontja nem ok nélkül enged arra következtetni, hogy a mozgalom élén orsz. képviselőnknek fogjuk látni. Székesfehérvár szab. kir. város választóközönsége sem lehet következtelen önmagához. Az önálló vámtérről jellegként szerepelt Zichy Jenő gróf programjában s mert a teherviselési képesség teljes elérhetőségének elismerése is sarkalatos tételeként említettét, az ujonclétszám felemelése ellen való küzdelem is csak logikus következménye a választáskor hangoztatott elvi álláspontnak. A jelenlegi körülmények között Székesfehérvár őszinte megnyilatkozása morális kötelesség, mely csak akkor mellőzhető, ha rövid időn belül a parlamenti helyzet kedvező alakulása feltétlenül remélhető.

Deák Ferenc emlékezete. A főgimnáziumi ifjusági önképzőköre elhatározta, hogy október 17-én disztinguáltan fogja megülni a haza bölcsének Deák Ferencnek évszázados születési évfordulóját.

Zongora vizsga. Námesy Mariska tanítványai folyó évi június hó 3-án a kath. főgimnázium dísztermében zongora-vizsgát tartanak. Kezdeté d. u. 4 és 5 órakor.

- A hangverseny műsora a következő.
1. „Mazurka“ Schwartztól, előadja: Fekete Géza el. III. o. tan.
 2. „Souvenances“ Godardtól, 4 kére, előadja: Fekete Géza mesterével.
 3. „Air Tyrolienne“ Köhlerlétől, előadja: Szabady Anna k. a. mesterével.
 4. „Scherzo“ Diabellitől, 4 kére, előadja: Szabady Anna k. a. mesterével.
 5. „Sonatina“ Kuhlautól, előadja: Szabady Andor gyma. I. o. tan.
 6. „Meringó“ Hummeltől, 4 kére, előadja: Szabady Andor mesterével.
 7. „Tulpe“ Lichnertől, előadja: Óváry V. Jolánka k. a.
 8. „Impromptu“ Egghardtól, előadja: Havranek László gymm. II. o. tan.
 9. „Sonatina“ Clementitől, előadja: Polgár Anna k. a.
 10. „Magyar induló“ Therntől, 6 kére, előadják: Polgár Anna k. a. Óváry V. Jolánka k. a. és Havranek László.
 11. „Gondoliera“ Wenzeltől, előadja: Oberecht Ilonka k. a.
 12. „Nocturne“ Brinleytől, előadja: Németh Mariska k. a.
 13. „Idylle“ Oestentől, 6 kére, előadják: Pellett Emma k. a. Oberecht Ilonka k. a. és Kováts Irén k. a.
 14. „Tendresse“ Pachertől, előadja: Pellett Emma k. a.
 15. „Romance“ Brinleytől, „Sicilianisch“ Schumanntól, előadja: Fekete Ilonka k. a.
 16. „Magyar zene gyöngyeiből“ Dopplertől, 4 kére előadják: Fekete Ilonka k. a. mesterével.
 17. „Grande Valse“ Hüntenlétől, előadja: Beretzky Anna k. a.
 18. „A kápolnában“ Eitenbergertől, előadja: Kováts Irén k. a.
 19. „Polonaise“ Krammertől, 6 kére, előadják: Kováts Irén k. a. Beretzky Anna k. a. és Németh Mariska k. a.
 20. „Rondo Pastoral“ Dussaktól, előadja: Horváth Elvira k. a.
 21. „La Circassienne“ Nyitány Hubertől, 4 kére előadja: Horváth Elvira k. a. mesterével.
 22. „La Harpe Eolienne“ Smit-től, előadja: Horváth Mariska k. a.
 23. „Sonata“ Mozart-tól b. dur az Allegro részt 4 kére előadja: Horváth Mariska k. a. mesterével.
 24. „Magyar Rapsodia“ Gaaltól, előadja: Pichler Anna k. a.
 25. „A Hebridaik“ Nyitány Mendelssohntól 4 kére előadják: Pichler Anna k. a. és Kováts Stefi k. a.
 26. „Magyar Rapsodia“ Székelytől, előadja: Kováts Stefi k. a.

A székesfehérvári kerekpár egyasúját pünkösdi vasárnap reggel 6 órakor Veszprémben indul az „Otthon“ kávéházól. A kirándulásban nem tagok is résztvehetnek.

Jutalmat nyert pályamunkák. A főgimnázium önképzőkörének ez évi munkásságában többször volt oly kiemelkedő ünnepi gyűlés, melyről lapunk utján olvasóink is értesültek. A fejlettebb ifjuság munkakevé és lelkesedési iránya erős nyomot hagy a léleken s a szívből és kétségtelenül hatással van a majdan bekövetkező férfielre. Ők most a haza reményei, később ők lesznek a haza támaszai. Joggal, sőt kötelességszerűleg érdeklődhetik a nagy közönség az iránt, mikép fejleszük az iskola falai között a magyar ifjút szívben s léleken magyar férfiuvá.

Az önképzőkör ezidei munkálkodásáról az iskolai értesítő számol majd be; a pályatételről s az azokra beérkezett munkákról azonban már most értesíthetjük lapunk olvasóit.

1. Ft. Reichardt Tamás, szem. praefectus ur egy darab 10 koronás aranyat volt szives kitűzni ily tételre: *Minő szempontok utczélejk a keresztény ifjút a pályaválasztásban.* E tételre pályázott 4 ifjút, kik közül: **Görög Zoltán** VIII. o. t. nyerte el a kijelölt aranyjutalmat. Szép munkájáért jutalmomban részesült még: **Rátkay László**, VIII. o. t., a ki ft. dr. Polgár Iván, főgym. tanár urtól: „Magyarország egyházi s politikai összeköttetései a római keresztényekkel“ (Fraknói V.) c. kötetes munkát kapta. Dícsérettel fogadta el a kör még **Luttor Ferenc** VIII. o. t. és **Keller Gyula** VII. o. t. pályamunkáját.

2. Tek. Dr. Löwy Károly ügyvéd ur egy drb. 20 koronás aranyat küldött az önképzőkör vezetőtanárának egy irodalmi dolgozat jutalmazására. Ez az önképzőkör legnagyobb jutalma, azért a vezető tanár szélesebb körű kérdést jelölt ki, és pedig: *A török-magyar harcok köréből vett események irodalmi feldolgozásainak ismertetése és mellátása.* Egy szép munka érkezett be e nagy tételre, a melyet a bírálók a legnagyobb dícsérettel ajánlottak jutalmazására. Szerzője: **Szekfü Ignác** VIII. o. t.

3. Ft. Mészáros Amand, ciszt. főgym. tanár s előzállási plebános ur, egy drb. cs. és kir. aranyat volt szives felajánlan szintén egy magyar irodalmi tétel jutalmazására. E díjat **Dornis József** VIII. o. t. nyerte el: *A Zrinyiász fejtegetése* c. munkájával.

4. Ft. Láng Incze ciszt. r. főgym. hittanár ur a) egy darab 10 koronás aranyat jelölt ki a következő tételre: *A XII. sz. vallási és társadalmi élete* Dr. Pisztér Imre: „Szent Bernát élete és művei c. műve alapján. Egy pályamunka érkezett be, mely a jutalmat meg is nyerte; szerzője: **Görög Zoltán** VIII. o. t. b) könyvvel jutalmazta meg **Borián Ferenc** VII. o. t. *„Mária segits“* c. költeményét.

5. Ft. Bányi Boldizsár ciszt. r. főgym. tanár ur könyvjutalmat adott a körnek tetszés szerinti tételre. A kör e jutalmat **Borián Ferenc** VII. o. t.-nak ítélte oda német fordításáért (Tell Vilmos-ból).

6. Ft. Vargha Danjáné ciszt. r. főgym. tanár s a kör elnöke, a következő tétel legjobb kifejtőjének tűzött ki egy drb. 10 koronás aranyat: *A kereszténység eszméinek nagyjobbserű nyilvánulásai a magyar irodalomban.* Az aranyat a tétel sikerült kidolgozásáért: **Görög Zoltán** VIII. o. t. nyerte el.

7. Az önképzőkör tűzött ki jutalmat a következő tételre: *Mikes Kelemen szreletreméltó egyénisége* — levelei alapján: A jutalmat, a Képes Remekirokból: Molière 1 kötet műveit elnyerte: **Rátkay László**, VIII. o. t.

8. Ugyancsak a kör egy szabadon választott történelmi tételt is jelölt ki jutalmazásra. E jutalmat (K. R.: Kisfaludy Sándor összes művei — 2 köt.) **Rátkay László** VIII. o. t. kapta meg a következő munkájáért: *Magyarország érdeme a Habsburgok hatalmának megalapításában és fenntartásában.*

9. A kör term.-tudományok köréből vett tételre jutalmat (Divald K.: Művészettörténeti korrajzok) tűzött ki. A beérkezett négy munka közül a jutalmat **Farkas Béla**, VIII. o. t.-a, *„Szelek és tengeráramlatok“* c. dolgozata nyerte el.

10. A kör hazafias költeményre kítűzött jutalmát (K. R.: Tóth Kálmán művei) **Borián F.** VII. o. t. nyerte el *„Humna keserve“* című költeményével.

11. Sikerült francia műfordításáért — „A halászkör“ — **Görög Z.** VIII. o. t. kapott a kör-től jutalmat: K. R. Shakespeare remeti.

Végül az önképzőkör vezető tanára **Luttor Ferenc** VII. o. tanulót jutalmazta meg Tóth Míke: „Középeurópai műépítmények“, cz. művével a programrajzolásban kifejtett nagy buzgóságáért.

Mentők munkája. A mentők f. hó 22-én jubiláltak. Ekkor volt ugyanis az *ezredik* kivonulásuk. Ez az egyesület 1898-ban alakult meg **Reé István** főkapitány és **dr. Bierbauer** Viktor főorvos kezdeményezésére s alapul szolgált a megszüntet torna- és mentőegyesületnek ily célra szánt vagyonra. Az ezredik kivonulás alkalmából dr. Bierbauer Viktor főorvos igen érdekes statisztikát állított össze, mely eklatáns bizonyítéka annak, hogy városunkban ezen intézményre felléte nagy szükség van s ily fejlesztése, a mostaninál szélesebb alapokra való fektetése mulasztatlan kötelessége e város közönségének. Az egyesület 1898. év szeptember 12-én kezdte meg működését s még azon évben 11 esetben nyújtott segélyt. 1899-ben volt betegszállítás 45, szállítás segélyvel 39, orvost vitt éjjel 2 esetben, vaklámára egyszer vonult ki. A kivonulások száma tehát 87. 1900-ban betegszállítás volt 78, szállítás segélyvel 40, segélynyújtás szállítás nélkül 3 esetben. Orvost vitt s vaklámára kivonult 1—1 esetben. A kivonulások száma 123. Megemlítendő, hogy mentőnk ez évben bizattak meg a hullaszállításal is s eme kötelesség 19. évben várt mentőnk tevékenységére. 1901-ben betegszállítás volt 108, szállítás segélyvel 103, segélynyújtás szállítás nélkül 1, elmebeteg szállítás 3 esetben, orvost éjjel 2 esetben vitt, vaklámára 3-szor vonult ki. A kivonulások száma ekkor már 222 s e mellett 25 hullaszállítás fordult elő. 1902-ben betegszállítás 288, szállítás segélynyújtással 34, segélynyújtás 49, elmebetegszállítás 7 esetben volt. Egy öngyilkosjelölt a városházára vitetett, már halva találtatott 1 beteg. Vaklámára 1 esetben vonultak ki, egyébként kivonulás (inspectio) volt 4 esetben. A kivonulások száma 392. Hullát 45 esetben szállított a mentő-csapat. 1903. év május hó 22-ig betegszállítás 142, szállítás segélyvel 5, segélynyújtás szállítás nélkül 15 esetben volt. Szállítottak 2 elmebeteg s vaklámára 2 ízben vonultak ki. A kivonulások száma 166, ezen kívül hullaszállítás 21 esetben eszközöltetett. A hullaszállításokon kívül tehát 1898 szeptember hó 12-től 1903. május 22-ig: 1000 esetben vonultak ki a mentők. Az összes bevétel ezen idő alatt 744 k 41 f., a kiadás 410 k 43 f. A különbözet, mint maradvány tehát 333 k 98 fillér.

Elszámolás. Az 1903. évi május 16-án tartott kákcózi ünnepély jövődélméről bevétel: Színházi belépti jegyek árából 938 k 10 f., felülízetésekből 55 k 13 f., összesen 993 k 23 f. Az összes kiadás 563 k 23 f. A kassai szoborbizottságnak elküldött bevételi többlet 430 kor. Felülízetni kegyeskedtek: Szuborics Jenő apátkanonok, K. Horváth István plebános, dr. Saára Gyula ügyvéd 10—10 kor. dr. Czapári László tanár 2 kor., dr. Bierbauer Viktor városi főorvos, Tóth Arthur lapszerkesztő 2.40—2.40, Janikovics 2 kor., Szolgálat-tételre berendelt tüzölők 5 k 80 f., szolgálat-tételre berendelt rendőrök 4 kor. Csitári Emil nyomdatulajdonos, Takács Dezső takarékpénztári könyvelő 2.50—2.50, Pfnm István a Vörösmarty-kör pénztárnoka 2 k 3 f. kiknek a hazafias cél iránt való lelkesedéséből eredő ezen adományokért ez uton mond forró köszönetet: a rendező bizottság.

Önálló iparos üzletvezető nem lehet. Számos visszaélést követtek el azzal, hogy egyik-másik iparos vagy kereskedő a maga üzlete mellett más üzletet is vezetett, mint üzletvezető. Leggyakrabban csak azért vállalkoztak egyesek arra, hogy a feleségük vagy más hozzátartozójuk üzletvezetők legyenek, hogy ha a hitelezők megátadják az egyik üzletet, ne ferközdhessenek a másikhoz. Mert egy konkrét eset kapcsán olykép határozott a kereskedelemügyi miniszter, hogy önálló iparos vagy kereskedő, kinek saját üzlete van, más iparosnak vagy kereskedőnek az üzletvezetője nem lehet.

Harc a tuberkulózis ellen. A kereskedelmi miniszter rendeletet intézett az összes postás-távíróhivatalokhoz. Meghagyja, hogy a hivatalos helyiségekben köpőedények legyenek elegendő számban és hogy a *levélbetyegyeket fölragasztáskor nem szabad lenyarni*, sem pedig az ujjakkal nyállal megnedvesíteni.

— **Repülőgépek a velencei tó felett.** A E. U. híradása szerint érdekes kísérletezések folynak a fejérmegyei velencei tó felett. Műszaki tudósok, mérnökök és orvitológusok foglalkoznak a repülés problémájának megoldásával s különösen az elméleti részleteket kutadják. Egyelőre közönséges sárkánynyal tesznek kísérletet, hogy a repülés közben mutatkozó súlypont-változásokat megállapítsák. A számításokat Kúpis János főmérnök végzi, a ki ezzel a kérdéssel már több munkában foglalkozott. A kísérletek realitását Walsér Károly és Endres Miklós gépészmérnökök, továbbá Dámler bécsi gyáros és két orvitológus kísérő nyelvelemmel. A sárkánynyal való kísérletezések befejezése után gyakorlati próbákat tesznek azon az alapon, a melyet Lilienthal berlini gyáros jelezte meg azzal, hogy az embernek a repülést épp úgy kell tanulnia, mint a kis gyermeknek a járást, vagy az uszást. Lilienthal négy sárkányszerű száránnyal végig kísérletezett, sőt többször percekig repült a levegőben, míg utólrta a repülőgépfaltalálók közös sorsa és oly szerencsétlenül zuhant le, hogy halálra törte magát. Szak-körökben azonban ez a szerencsétlenség sem dönthette meg azt a nézetet, hogy Lilienthal helyes uton járt és ezért a magyar faltalálók csoportja most folytatja a kísérleteket. Minden esetre igen jó gondolata, hogy a repülést a velencei tó tükre fölött próbálgatják, mert így szerencsétlenség esetén egyszerű hideg fürdővel szabadul a faltaláló. Nem érdektelen dolog, hogy Krebs százados a bécsi Arzenálban teljesen hasonló kísérleteket végez.

— **Csongori Mariska szerelmi drámája.** Még élénk emlékeztünkben van az az édesen csodogó, temperamentumos primadonna, a ki néhány év előtt városunk színházlátogató közönségét már első fellépéssel meghódította. Csütörtökön lépett fel utolszor az élet színpadán s egy huszárfőhadnaggyal együtt szomorú, megrendítő szerelmi drámának voltak szereplősei. Egyszerű a tényállás. Csongori Mariska halálos ágyánál halántékon lőtte magát Várcsey Ervin zombori huszárfőhadnagy, a ki most még a halállal vívódik, míg szerelme most már a kerepesuti temető halottja. Az eset részleteiről a következő tudósítás számol be:

Várcsey Ervin már évek óta ismerte Csongori Mariskát s tavaly találkozott vele újból a zombori színházban. Csongori Mariska azután a Városligeti Szinkörnek lett primadonnája s csakhamar kedves ismerőse a fővárosi közönségnek. Mikor a leány régi idegbaja elhatatalmasodott s orvosai pihenőre küldték, a fiatal huszártiszt, ki határtalan szerelmét bajtársai előtt sem titkolta, gyakran fölutazott Budapestre s a színésznőnek a Szerecsen-utca 8. sz. házában vette ki lakást. Várcsey Ernő és felesége néven ismerték őket a házában. Mikor visszautazott Zomborba, a színésznő állapota hol javult, hol rosszabbodott, de állapota erőre kapni nem tudott többé. Várcsey Ervint közben egy évre szabadságot kaptak ezredétől s a fiatal huszártiszt a fővárosba jött s ismerőseit elkerülve, el sem mozdult szerelme betegágyától. Szerdán a beteg állapota válságra fordult. Kéty tanár s orvostársai konziliumot tartottak fölőtte s a határozásuk teljes lemondás volt. A halál ellen nem lehetett küzdeni többé, az orvos helyébe — a pap lépett. Mikor Várcsey Ervin meghallotta, hogy nincs többé reményesség, a kétségbeesés egészen urrá lett rajta. A kezét tördelve könyörgött az orvosoknak, hogy tegyék meg — a lehetetlent. Szerdán éjjel a beteg már elvesztette eszméjét. Hajnalban egy szervita atyát hoztak ágyához, ez ráadta az utolsó kenetet. Mialatt imádkozott, a szomszéd szobából revolver dörrenése hallatszott most már két halál-dok volt a lakásban. Az egyik Csongori Mariska a másik Várcsey Ervin, a ki halántékon lőtte magát. A házbeliek rögtön értesítették a mentőket, a kik a szerencsétlent a tizenhatos helyiség kórházba vitték. Még élt, de aligha menthetik meg az orvosok.

Mikor a főhadnagyt elszállították a szomorú lakásból, a szerencsétlen színész nő elvesztette eszméjét s csak este hat óra felé nyerte vissza. Akkor megtudta, mi történt. Folyton Várcsey felől kérdezősködött s míg körülállói, anyja és

tizennégy éves Milka leánya iparkodtak őt megnyugtanni, elérte a halál. Csöndesen hunyt el este fél nyolc órakor.

Csongori Mariska előkező lengyel nemesi család sarjadéka volt, családi néven *Zerina Chlinszky* Mariskának hívták. Atyja *Chlinszky* Félix ulánus-kapitány volt és *Sándor* nevű bátyja honvédszázasos Pozsonyban. 1885-ben lépett a színpályára és mozgalmos életében sok fényes sikert látott. Mindjárt pályája elején férjhez ment *Nagy Géza* ulánus-tiszthez, a kiül *Milka* leánya született. Holtestét még az éjjel kiszállították a kerepesi temető halottas házába és szombaton délután három 3 órakor temetik el.

A fiatal huszártiszt ágya mellett édesanyja viraszt. A beteg eszméletlenül van. A golyó bal halántékán furódott be s a hátsó koponyafalat kiszakítva az agyvelőt összeroncalt. Este a kórház orvosai új köhest tettek a sebre. A beteg felépüléséhez nincs semmi remény.

Az eddigi részleteiben ismertett tragikus eset megdöbbentő, újabb világításban kerül élénk mai napon veti értesülésünk folytán. Ugyanis e hó 23-án vagyis múlt szombaton délután Csongori Mariska megjelent *Székely* Imre budapesti orvosnál bevallotta, hogy gyufaodott ivott. Az orvos azonnal hozzáfogott a méreg hatásának ellensúlyozásához, de oly nagy adag volt a gyufaodlat, hogy a belső szerveket súlyosan megsértette. Még némi világosságot vet a sötét drámára Csongori háziasszonyának vallomása is, a ki a mérgezést megelőzőleg a szerelmesek közt lefolyt heves szóváltásnak volt fültanuja. Alilólóg ugyanis *Várcsey* nőszülni akart s ez adta a méregproharat a szerencsétlen színésznő kezébe. Legsajnálattalmóbb a halállal vívódó főhadnagy édesanyjának helyzete, a kinek immár negyedik fia lett öngyilkos.

Jubiláris ünnepély. A déli vasuti műhely dalegyesülete, fennállásának tíz éves emlékére f. é. június hó 28-án a polgári fővölde összes helyiségeiben nagy jubileumi ünnepséget rendez.

— **Pékműhelyek vizsgálata.** *Réz* István rendőrfőkapitány az éjjel egyszerre három különböző bizottsággal lepte meg a pékműhelyeket s tüzetes szemlét tartottak egy a műhelyekben, mint a segédalakásokban. Általában véve a műhelyekben a vizsgálat adatai szerint nagyon kevés a kifogásolni való, a segédalakások azonban egy-két helyen nem felelnek meg a közegészségügyi követelményeknek. Réz főkapitány sürgősen intézkedik, hogy a bajok orvosoltassanak s a menyinyben szükségesnek látszik, a kihágási eljárást is megindítja.

Nem tudjuk, a nemzetközi szocialistává átalakult pékszövetédek meg lesznek-e elögedve a vizsgálattal, azt azonban szívesen emlegetik, hogy kormánybiztosat kérnek, mert a pékmesterek egy másnak segítenek s általában véve a műhelyekben munkakönyv nélküli egyének dolgoznak.

— **A pénzügyőr és a nagyságos cigány.** Nagyszerű finanszírozású vállalkozást követett el Simonfi István pénzügyőr. Miután egy éjjel alaposan átörbözött, maga mellé vette Bokor József múzsikust s borvizsgálatra indult. Hogy a tekintélyen csorba ne essék, f. hó 29-én reggel kocsiba vetették magukat s áldozatul Belák István Széchenyi-u. 63. sz. alatti lakos bormérőhöz hajtották, a hol kijelentették, hogy hivatalos kiküldetésben vannak s borvizsgálatot tartanak. Hogy nagyobb legyen a hatalmi nimbus, a pénzügyőr biztosként szerepeltette s állandóan nagyságos urnak szólította a múzsikust, a ki ügyesen játszotta szerepét. Nem volt eredménytelen a munkájuk, mert Beláktól sikerült ezen ürügy alatt harmadfél liter bort és 12 koronát kicsalni. Mikor ez megtörtént, a sóstói vendéglőhöz hajtottak, a hol Belák felvilágosítást nyert a csalafintaságról. Még azért velük tartott, együtt mentek a „Házam” kávéháza, a honnan azonban a becsapott bormérő észrevétlenül eltűnt s a rendőrségnél jelentést tett az esetről. A finánc még aznap a Latzkovits-féle vendéglőben randa-lírozott, innen azonban már a rendőrséghez került. Tagadja, hogy hamis uton járt volna, egyébként részvegségével védekezik. A rendőrség illetékes helyen fejlelenti a két gavallert.

— **Nyomdászok mulatása.** A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegyesületének székesfehérvári fiókja saját könyvtára javára holnap azaz május 31-én a Latzkovits-féle vendéglő kerthelyiségében (Budai-ut) világpóstával egybekötött zárkörű táncmulatságot rendez, mely kedvezően idő esetén a télihelyiségben fog megtartatni. Az érdeklődést tekintve a mulatság sikere kétségtelen. Belépődíj: személyjegy 1 korona, családijegy 2 korona.

— **Tenyész-szarvasmarha-díjazás.** A Fejérmegyei gazdasági egyesület június hó 14-én *Abán*, 21-én *Polgárdin* és 28-án *Lovasberényben* a község háza előtt tenyész-szarvasmarha-díjazást fog tartani. Az első és második díjat csak oly tulajdonos kapja meg, a ki a díjazott úszót tenyésztesre fogja tartani. A bíráló bizottság által díjazásra kijelölt tehének és úszók tulajdonosai marhalevél felmutatása mellett bizonyítani tartoznak, hogy díjazásra érdemesített marhájuk saját nevelésül. vagy az elővezetett marha legálább egy év óta tulajdonuk.

— **A Kossuthnóta története.** Abból az alkalomból, hogy dr. *Márki* Sándor egyetemi tanár emlékbeszédében a magyar nemzet áldozatkészségével foglalkozott a minap letolyt kolozsvári kákóci-ünnepen, egy volt negyvennyolcas honvéd érdekesen írja le a Kossuth-nóta keletkezésének történetét az egyik kolozsvári lapban: „Kossuth Ceglédén, a város háza előtt híres beszédét tartotta. Azt az asztalt, mely emelvényül szolgált, a ceglédi városházán ma is őrzik. A beszéd hatása alatt a vidék ifja és öregje katonának akart lenni. Sem a nagyon öregeket, sem a gyermekembereket nem akarta bevenni a sörözobizottság. De a jelentkezők nem tájították, ők is honvédek akartak lenni. Erre azal utasították a gyerekekbereket vagy a nagyon öregeket, hogy várják meg Kossuth újabb üzenetét, akkor az összes jelentkezőket mind besorozzák, mert akkor „mindnyájunknak el kell menni.” Ezt a szelid visszautasítást tartalmazta a Kossuth-nóta versének idézett része. Maga a szöveg egy régebbi notára a Kossuth ceglédi beszédét követő lelkesedés hatása alatt keletkezett.

— **Falb jóslata a júniusi időjárásról.** Mlota Vozáry mérnök, a szegedi „Meteor” sikerült idő-jóslatait ismerjük, azóta egészen elvesztette nálunk tekintélyét a derék Falb mester, aki pedig azóta is jövendőit a szép és csunya idők. Most jelent meg jóslata a következő hónapra, melynek lényege a következő: Május hó vége száraz és meleg lesz, hasonlóképpen június elsőfele is. A hőmérséklet eleinte normális lesz, de később visszaesik. Krikikus napok: június 10, 14 és 22-ike. Elsőrendű kritikuss napnak június 25-ikét mondja Falb. Szóval a hónap második felére nagyobb esőszelket jósol a mester.

— **Betöréses lopás.** Ma virradóra Ónod Ferenc Gyümölcs-u. 35. sz. alatti lakossal zárt kamráját feltörték s onnan egy rész ústót s 30 kg. vörös lisztet elloptak. A rendőrség már nyomon van s így a tettes kézre kerítése remélhető.

— **A sikkasztó inas elfogatása.** Csak a napokban történt, hogy Földes János asztalos mester inasa, Tarasovics Tivadar a gazdája nevében felvett pénzzel megszökött. A nyomozás során megállapították, hogy a fia Tavarna (Zemplén m.) községbe ment, a hol távirati megkeresésre a csendőrség letartóztatta.

— **A bolt tolvaja.** Truckensz József Forgó-utca 4. sz. alatti lakos 14 éves fia f. hó 29-én este, míg Krausz Lajos királykut-utcai kereskedő vacsoráit, beosont a boltba s a pénzes fiókából egy 20 koronás papír bankjegyet ellopt. A gyerekek kérdőre vonatván, a pénz hiánytalanul megkerült.

— **Tűz a vidéken.** Schmidt György nádas-ladányi lakos udvarán f. hó 27-én kazalba rakott két széklet takarmány kigyulladt s az oltási munkálatok csak a tűz lokalizálására irányultak. A tűz keletkezésére vonatkozólag megállapította a csendőrség, hogy a kazalt a tulajdonos 5 esztendő János fia gyújtotta fel. A ki nénye, a 10 esztendő Anna állítása szerint sikoltozva menekült a kazal mellől, mikor a lángok felcsaptak.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Odön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmágykeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

Anyakönyvi statisztika

1903. évi május hó 23-tól május hó 30-ig.

I. Születés.
Született: 9 nő, 6 leány. Ezekből törvényes nő: 9, leány 6; törvénytelen nő: 0, leány: 0; halva született 0 törvényes nő, 0 leány; 0 törvénytelen nő, 0 leány. — Összesen: 15.

II. Halálozás.
Elhalt: 10 nő, 8 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes nő: 3, leány: 3; törvénytelen nő: 1, leány: 0; 5 éven felüli nő: 6, nő: 5. — Összesen: 18.

E szerint a születés a halálozást 3-mal múlja felül.
Elhaltak: Nyikos József, rom. kath., nyugd. levélbördő, 67 éves, házass. gyomorriák folytán kimerülés, Szt.

Cyörgy közorház. — Beiti István, rom. kath. napszamos külföld. ágbn 52 éves, vörheny, téboly folytán tüdővízenyő Szt.-György közorház. — Neu Gregorin, szül. Pfeifer Lina, izr. 29 éves, tüdővész, Háltér 9. sz. — Özv. Gottfried Dávidné, szül. Koss Katalin, rom. kath., nyugdíjas, 74 éves, végegyengülés, Apáca-utca, 32. sz. — Bencze Margit, rom. kath., 10 hónapos, rángórcs, Tobak-utca, 11. sz. — Csajági Vilma-Rozália, rom. kath., 3 éves, diphteria, Széchenyi-utca, 63. sz. — Kiss József, rom. kath., 2 éves, bélhurut, Alsókirálysor, 6. sz. — Vidovics János, rom. kath., 8 éves, vörheny folytán veselőb, Felsőkirálysor, 16. sz. — Wagner Józsefné, szül. Szantner Katalin, rom. kath., 23 éves gyermekágyi láz, Felsőkirálysor, 9. sz. — Vörös Gábor, rom. kath., 4 éves, vörheny, Sár-utca, 8. sz. — Khaudt Katalin, rom. kath., 4 éves vörheny, Felsőkirálysor, 19. sz. — Winkler Gáspár, rom. kath. földm. napsz. 73 éves, vörheny, Széchenyi-utca, 34. sz. — Rapai Ferenc, rom. kath., házi szolgáló 16 éves, tüdővész, Maroshegy, 103. sz. — Osztoics István, rom. kath., 9 éves, vörheny, Sziget-utca, 24. sz. — Özv. Schnetzer Józsefné, szül. Schmikl Erzsébet, rom. kath., 68 éves, hörleb és tüdődag. Vörösmarty-tér, 5. sz. — Özv. Tóth Józsefné, szül. Müller Julianna, rom. kath. napszamos, különféle ágbn, 50 éves, hashártyalob, Szt.-György közorház, — Kasó János, rom. kath., 16 hónapos, sorvadás, Széchenyi-utca, 152. sz.

Kihirdetés.

Szép Ferenc, rom. kath. kőműves-segéd és Bóta Rozália, földm. napsz., — Sz.-Fehérvár. — Lákovics József, rom. kath., kisbírtokos és Németh Rozália, rom. kath. Székesfehérvár.

IRODALOM.

Uj zeneművek: Rózsavölgyi és társa cs. és kir. udv. zeneműkereskedéséből.

Tornay Alajos új dalszerzeményekkel lép közönségünk elé. Egy-egy újabb dallítélet az ő tollából mindig csak örömdetes gazdagodást jelent a magyar dalköltészetre nézve. A Kürthy György ügyes cimlapjával ellátott hangjegyzetnek ára 4 korona.

Lengyel Miksa tollából most a Magyar dalok és népdalok anthológiájában két szép magyar dal, helyesebben két székegy nótá Gyagyovszky Emil szövegeire, amelyek szintén a szerző gazdag invenciója a magyar érzőse mellett nyujtanak tanubizonyosságot. Mélabus az egyik, vidám a másik, de mind a két dal dallamossága révén fogja megkedvelni közönségünk. ára 1. korona 50. fillér.

Zsadányi Armad, az ismert jeles hegedűs, ismét közönségünk elé lépett újabb dalszerzeményeivel. Galga völgyi dalok egy szöke kis lányról — a címe a dal füzetnek, melynek hangulatos és érzéssel telt versei Pósa Lajos költői produktumainak legjavához tartoznak. Szöveg és zene méltó egymáshoz. Zsadányi új dalaiba is tengeri magyar érzést vitt belé, e mellett kellemesen hangzó a dalok zongorakiséretének, az összhangzatosítása amely sohasem sablonos, hanem mindig eredeti és kifejező. A dallítélet ára 3. korona.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása

REMEKIRÓK

óim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- ***Arany János** Kisfaludy Károly
- ***Arany László** Kisfaludy Sándor
- Balassa Bálint Kölcsey Ferenc
- ***Bajza József** Kossuth Lajos
- Berzsenyi Dán, Madách Imre
- Csiky Gergely Mikes Kelemen
- Csokonay V. M. Pázmán Péter
- ***Czuczor Gerg.** Petöfi Sándor
- Deák Ferenc Reviczky Gyula
- Eötvös Józ. br. Széchenyi Ist. gr.
- Fazekas Mih. ***Szigligeti Ede**
- ***Garay János** Teleki László gr.
- Gyöngyössy I. ***Tompa Mihály**
- Gvadányi Józ. ***Vajda János**
- Kármán József ***Vörösmarty M.**
- Katona József Zrinyi Miklós
- Kazinczy Fer. műveit.
- ***Kemény Zsigm.**
- Népies lyra Népballadák.
- Kurucköltészet.

* A csillaggal jelölt remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztosította, úgy, hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenytűzteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testes kötetét felöleli a legbecesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatalosan arra, hogy minden családi könyvtár gerince legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nem-

zeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja famentes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz, és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petöfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévy József, Arany László, Rákosi Jenő, György Vilmos áttüztetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 kor., mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezmény ára 20 kor., a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendelitetik meg,

Sajtó alá rendezik és az illető író életét és munkáinak jellemzését felölelő bevezetéssel ellátják:

- Alexander Bernát
- Angyal Dávid
- Badicz Ferenc
- Bánóczy József
- Beöthy Zsolt
- Berzeviczy Albert
- Bayer József
- Endrődy Sándor
- Erdődi Béla
- Erdélyi Pál
- Ferenczy Zoltán
- Fraknói Vilmos
- Gyulai Pál
- Heinrich Gusztáv
- Koroda Pál
- Kossuth Ferenc
- Kozma Andor
- Lévy József
- Négyessy László
- Rákosi Jenő
- Riedl Frigyes
- Széchy Károly
- Széli Kálmán
- Váci János
- Vadnai Károly
- Voinovich Géza
- Zoltányi Irén

E fénys névsor biztosítottot nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szövegét adja a fölvet munkáknak s hogy minden életrajz önálló becsü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott Magyar Remekírók

III. sorozata

is már megjelent és a következő köteteket tartalmazza:

- Czuczor Gergely** költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltányi Irén.
- Kazinczy Ferenc** műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.
- Kölcsey Ferenc** munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.
- Vajda János** kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődy Sándor.
- Vörösmarty Mihály** munkái III. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

I. SZOROZAT TARTALMA:

- Arany János munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
- Csiky Gergely sziművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
- Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán.
- Tompa Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.
- Vörösmarty munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

II. SZOROZAT TARTALMA:

- Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
- Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc.
- Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
- Szigligeti Ede sziművei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.
- Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapesten.

SZABÁLYZAT

Székesfehérvár szab. kir. város tulajdonát képező Rózsáskezti köz, kád, gőz és zuhany, egy amalomsatornabeli közfürdők használatáról.

1. A Rózsáskezti gőz, kád és zuhanyfürdő június hó 1-től, a mindkét rendbeli közfürdők június hó 10-től szeptember hó 15-ig naponként reggeli 5 órától kezdve esti 8 óráig igénybevehetők.

2. Az I. számú közfürdőt mindkét helyen férfiak, II. számú pedig kirárolag nők használhatják. Nyolc éven aluli gyermekek mindig csak felügyelőkkel együtt jelenhetnek meg.

3. A közfürdőt használók minden szemérem-és illedelem-sértéstől óvakodni tartoznak.

4. A rend feutartására egy e célból alkalmazott egyén ügyel fel, kinek intelmeit a fürdőzők figyelembe venni kötelesek.

5. Vetkőzésre és öltözködésre közös, egy elkülönített zárkákak szolgálván, utóbbiak külön díjazás alá esnek.

6. A Rózsáskezti uszómester a fürdőben oktatásokat ad, melynek díja alku tárgya.

7. Gőzfürdő és zuhany minden pénteken egész nap kizárolag a nők rendelkezésére áll.

Fürdőhasználati díjak:

8. Egyszeri fürdésért, mely egy órahosszán túl egészségi szempontból sem terjedhet, személyenként a rózsáskezti fürdőben 10 fillér, a malomsatornabeli fürdőben 6 fillér fizetendő.

9. Egy külön zárkákért egy fürdés után mindkét helyen 10 fillér, a rózsáskezti fürdőben egy uszónadrágért 6 fillér, törülközőért 4 fillér és lepedőért 10 fillér, a malomsatornabelinél egy uszónadrágért 4 fillér, lepedőért 8 fillér díj jár.

10. Gőzfürdőjegy 70 fillér, 10 darab bérlet jegy 5 korona.

11. Kádfürdő jegy 60 fillér, 10 darab bérlet jegy 5 korona.

12. Porcellánkád fürdőjegy 1 korona, 10 darab bérlet jegy 8 korona.

13. Zuhany fürdőjegy 50 fillér, 10 darab bérlet jegy 4 korona, de ez a gőzfürdő nélkül ezen díjért csak délután használható.

14. Fürdőjegyek a pénztárnál váltandók, melyek kivánatra az ellenőrző közegek elmutatandók. Jegy nélkül talált fürdőzők öt szörös díjat fizetnek.

15. A fürdés és zárkadíjak a várost, a ruhadíjak pedig a felügyelőt illetik.

Székesfehérvár, 1903. évi május hó 10-én.

A városi hatóság.

Itt a tavasz

Mindenki arról gondoskodik, hogy jó, szép és izlős kalap. kezzi és nyakkendő szükségletét

RODE IMRÉNÉ
LASITS ERZSI

Székesfehérvár, Szt. Imre-utca
női és férfi kalap üzletében

szerezze be, hol a jelzett tárgyak a legnagyobb választékban és a legutányosabb árakon áll a m. t. vevőközönség rendelkezésére.

Kitűnő minőségű női és férfi bőrkésztyűk párja 65 kr.
Legfinomabb minőségű női és férfi bőrkésztyűk párja 90 kr.

Férfi puha kalapok fekete és színes 1.20, 1.50, 1.80.

Férfi kemény kalapok fekete 1.80, 2.—, 3.—.

Női és férfi szalmakalapokban nagy választék.

Legszébb nyakkendők, csokor 15, 20, 30 és 40 kr.

" " regatta 20, 25, 35 és 50 kr.

Férfi ingek sifon és pique 1.20, 1.30 1.50, és 2 frt.

Férfi ingek színes zefír és batizs 1.30 1.50 1.80 2.20

Fehérnemükben kizárolag a legjobb gyártmányt tartom.

NOVENA,

azaz kilencnapos ájtatosság Jézus szentséges szívéhez valamely különös kegyelem elnyerésére. Kötve 60 fillér, füzve 40 fillér darabonként. Kapható és megrendelhető Rózmán István Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 23 a.

Új bútor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok.

Kórház-utca 4. szám alatt
(saját-ház)

Raktáron van uri-, háló-, ebédő-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a legszolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségéért felelősséget vállalok.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló súlyi gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült bútorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott bútorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén mindenmely asztalos munkákat jutányos árakon.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel
NYÁRI GÁBOR,
épület és bútorasztalos.

FRÖSCHL JÁNOS

Első székesfehérvári cementárú-gyár és beton-építkezési vállalata
Sz.-fejérvár, Zöldfa-u. 17. (Acstelep.)

Ajánlja saját készítményű színes cementlapjait és beton-alagcsatornáit.

Templomok, konyhák, folyosók és verandák padozatának mozaikkal, cementlapokkal és betonnal való burkolását, fürdő-medencék, beton-jászolok készítését és egyéb e szakmába vágó munkálatok kivételét elvállalja.

Azonkívül raktárt tart jó minőségű portland és román cementből, különféle cserépszindelyekből és mennyezet-nádfonatból.

KOSTYELIK JÓZSEF

VENDEGLŐS
SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCA 3. SZÁM.

Ajánlja naponta frissen csapolt, legjobb minőségű **Dréher-sörét**.
Villásreggeliben naponta nagy választék. Legjobb fehér borok.

Egy korsó sör 13 kr.

Egy pohár sör 9 kr.

== Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab. ==

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120.

(saját házában.)

== Aranyérmekkel kitüntetve. ==

Főraktár: Schön Rudolf Székesfejérvár, Zöldfa-utca 15. sz.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat festékek, melyek mászban felállóak, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállíttatnak és a mi a festék szintetizettségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

UJ FÉNYKÉPÉSZETI MÜTEREM.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Nádor- és Bognár-utca sarkán az u. n. Töltényi házban levő

FÉNYKÉPÉSZETI MÜTERMET

átvettem, azt a kor igényeinek megfelelőleg berendezvén

május 26-án megnyitottam.

Készíték platin, cromó, aquarel, piegment, bromsilber és

OLAJFESTMÉNYEKET, ezeken kívül fényes és matt-képeket.

Felvételeket műtermemen kívül is eszközök hétköznapi épeny mint vasár- és ünneppon.

A felvételek sikeréért borus, illetve bármily időjárás esetén szavattosságot vállalok.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Stoits Miklós,
fényképész.

HIRDETÉSEK

a „FEJÉRMEGYEI NAOLÓ“ részére jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

A szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 66 fillér. 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban a klg. 70 fillér.

Használat a olcsóbb, biztosabb, előállítás a gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgalic, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magyar kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye a legkifünőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitünő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és haromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

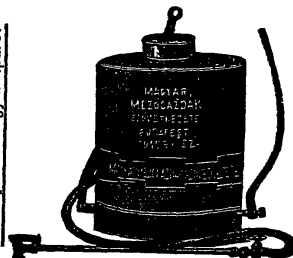
Kováts Pálnál Székesfejérvárott.

Déry Jánosnál Eresiben.

Reichard Mórál Csákvárott.

Largong Jánosnál Martonvásáron.

Pártoljuk a magyar ipart!

Pártoljuk a magyar ipart!

Az ered. francia „Eclair“ permetezőnek teljesen megfelelő „Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ permetező.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, V. ker., Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő-készleteit, 14, 16 és 20 lóerejű Compound-locomobiljait és végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto-aratógépeit, továbbá

aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: DEUTSCH SÁNDOR, Simontornya.

A párisi világtállításon „Grand Prix“ a legnagyobb kitüntetés.